

Škodlivá vysokofrekvenční pole a naše legislativa

Kamil Pokorný (publikováno v časopise Nová Regena, 2014)

Namontovali vám někde na dohled na protějščí střechy vysílače?

Máte pocit, že jste více unavení a hůře spíte?

Máte častěji nemocné děti a bolívá je hlava?

Pak není moudré tyto okolnosti jenom přehlížet.

Po roce 2000 - od doby přijetí zvýšených limitů pro neionizující záření v naší zemi vznikla nová řada vědeckých studií, které **dokazují možné negativní účinky** vysokofrekvenčního elektromagnetického pole (dále VF EMP). Již v podlimitních hodnotách působení VF u živých organismů se prokázalo jejich oslabení.

Podle Českého Telekomunikačního Úřadu lze v nejbližších letech počítat se zdvanásobním současného pokrytí a výkonu rozmístěných vysílačů mobilních a datových sítí v naší zemi. Veřejnost by už měla přestat tomuto zamoření životního prostředí přihlížet a začít se bránit, protože nás to více či méně poškozuje všechny, včetně zvířat a přírody! V další části článku si vysvětlíme, že legislativně je bohužel vše v pořádku, ale také existuje dlouhá řada vědeckých studií, prokazujících škodlivý vliv.

Přehled přibližně 1800 vědeckých studií, uskutečněných v posledních 5-ti letech, i s jejich vyhodnocením je obsahem zprávy „Bioinitiative Report 2012“, kterou sestavil tým 29 nezávislých vědců z 10ti zemí světa. Zpráva je přístupná veřejnosti na internetových stránkách www.bioinitiative.org

Ve svých vyhodnoceních připouští tvůrci „Bioinitiative Report 2012“ existenci netepelných biologických účinků EMP na lidský organismus, a to i v podlimitních hodnotách. Takový vliv se projevuje poruchami vazeb molekul DNA, poruchami genů (genotoxicita), poruchami paměti, učení se, chování a pozornosti, poruchami spánku, rakovinným bujením, neurologickými chorobami jako je Alzheimerova choroba, zvýšenou sekrecí stresových hormonů, poruchami plodnosti a donošení plodu.

Nejen tvůrci zmíněné „Bioinitiative Report 2012“, ale i řada dalších vědeckých organizací ve světě, apelují na nutnost uznání existence netepelných účinků VF EMP na lidský organismus (např. www.icems.eu, www.iemfa.org). To si vyžaduje stanovení nových limitních hodnot pro intenzitu tohoto typu EMP. **Z hlediska tvůrců zmíněné zprávy je takovou vhodnou hodnotou hranice 0,6 V/m.** Ke stejné hodnotě dospěli i účastníci mezinárodní vědecké konference v Salzburgu, nazvané „Situování mobilních vysílačů“, již v roce 2000. **Platná česká legislativa však umožňuje trvalé ozařování lidí v pásmu 900 MHz hodnotami až 90 V/m!** (referenční hodnota pro „ostatní“ lid, pro pracující okolo vysílačů je 41 V/m)

Běžně se stává, že pokud je např. stožár s GSM vysílači základnové stanice umístěn 80 m od rodinného domu, pracovník Zdravotního ústavu opakovaně naměří hodnotu vyšší než uvedených 0,6 V/m. V konkrétním případě u Harachova bylo opakovaně naměřeno přibližně 1,36 V/m. To stačilo ke zdravotním potížím rodiny s malými dětmi. Postavili si nový dům ve zdravém horském prostředí na pozemku obklopeném lesy. Jako naschvál jim blízko pozemku telekomunikační společnost postavila vysílač se záměrem, vykryt vesničku lepším signálem. To by až tak nevadilo, že se musí dívat na blízký stožár, kdyby jim však neškodil. U rodičů byl od doby instalace stožáru s vysílači (již po několika dnech) velmi zhoršen spánek s převládající celodenní únavou i přes víkendy. Jejich děti (8 - měsíční a 3 - leté) mají od té doby problém s nespavostí a hyperaktivitou, nesoustředěností a celkovým neklidem až agresivním chováním. Rodina se snaží řešit přemístění vysílače i pomocí petice, protože jim záleží na zdraví, zejména u dětí. Projekt osazení vysílačů byl společností realizován samozřejmě zcela zákonně a v souladu s nyní platnou legislativou a limity. Dokonce by se na stožár vešlo ještě dalších 20 takových vysílačů, a stále by nepřesahoval jejich vyzařovaný výkon nynější limit podle české legislativy!

Nyní platné nařízení vlády 1/2008 Sb., ve znění nařízení vlády 106/2010 Sb., stanovující hodnotu intenzity EMP na 41 V/m pro frekvenční pásmo 900 MHz, vychází z doporučení ICNIRP (Mezinárodní komise pro ochranu před neionizujícím zářením) a na něj navazujícího doporučení Rady EU 1999/519/EC. V doporučení ICNIRP se uvádí, že zdravotní rizika spojená s dlouhodobým působením EMP na lidský organismus, která mohou mít za následek např. vznik rakoviny, nebyla zkoumána. V úvahu nebyly brány ani případné odlišnosti v působení EMP na děti a elektro-senzitivní jedince. Téměř desetinasobné navýšení hygienických limitů, ke kterému došlo na základě tohoto doporučení, ve srovnání s vyhláškou MZ ČR č. 408/1990 Sb., jež platila do konce roku 2000, ani samo o sobě nevzbuzuje při znalosti uvedených omezení příliš mnoho důvěry.

Jen pro představu: Současné hygienické limity jsou nastaveny tak, že teprve ve vzdálenosti cca 2 metry od antény mobilního operátora dochází k jejich překročení (dle slov úředníka Krajské hygienické stanice v Liberci). V takové vzdálenosti od antény by ale zcela jistě nikdo trvale spát nechtěl. V konečném důsledku je tímto stavem provozovatelům základnových stanic umožněno prakticky neomezené navyšování počtu antén a jejich výkonu! V této souvislosti mnohé trápí také skutečnost, že až se tak bude dít, není provozovatel předmětných základnových stanic (vysílačů mobilních sítí) legislativně vázán kohokoli o prováděném navyšování výkonu informovat.

Před dvěma lety publikoval mezinárodní vědecký tým Stockholmské univerzity zprávu, podle které již velmi nízké intenzity mikrovlnného VF záření ze sítí mobilních telefonů brání samoopravným procesům DNA v kmenových buňkách. To je také předpokládán jeden z možných mechanismů vlivu mikrovln na vyvolání rakovinného bujení. Jelikož u dětí jsou téměř všechny orgány a tkáně tvořeny kmenovými buňkami, je u nich toto riziko spojené s expozicí EMP podstatně vyšší než u dospělých. Taková informace opět nemůže nechat žádného rodiče malých dětí žijících v bezprostřední blízkosti základnové stanice klidným!

Rada Evropy vydala v roce 2011 rezoluci č. 1815, ve které se uvádí, že EMP vytvářené mimo jiné i provozem mobilních telefonů se jeví jako více či méně potencionálně škodlivé, s netepelným biologickým účinkem na lidské tělo, a to dokonce i když je intenzita tohoto pole nižší, než stanovené hygienické limity. Rezoluce doporučuje v obecné rovině následovat princip předběžné opatrnosti, protože vědecká hodnocení zatím nevyloučila rizikovost EMP, jehož narůstajícím intenzitám jsou dnes neuváženě všichni obyvatelé, včetně zranitelných skupin jako jsou děti a mladí lidé, vystaveni. Proto je **v rezoluci všem členským státům doporučeno, aby s přihlédnutím k principu předběžné opatrnosti nepřekračovala úroveň intenzity EMP při dlouhodobé expozici ve všech vnitřních prostorách hodnotu 0,6 V/m (výhledově 0,2 V/m)**. V oblasti umístování základnových stanic mobilních operátorů je doporučeno, aby do výběru jejich umístění mohli zasahovat také obyvatelé žijící ve vybrané lokalitě. Rada Evropy dále varuje, že pokud budou nadále přehlíženy znalosti o známých potencionálních rizicích a bude se vytrvale čekat na další a další vědecká a klinická potvrzení, může to nakonec vyústit ve velké lidské a ekonomické ztráty, tak jako tomu bylo v případě azbestu, tabáku a olovnatého benzínu.

Světová zdravotnická organizace (WHO) zahájila v roce 1996 mezinárodní projekt zaměřený na vyhodnocení vědeckých důkazů o možných negativních vlivech EMP na lidské zdraví (EMF Project). Tento projekt je dále aktivní a zatímco vyhodnocení možných rizik stále probíhá, **WHO doporučuje, aby byla veřejnost alespoň objektivně informována o možných rizicích spojených s expozicí EMP a umístění základnových stanic, aby vše bylo konzultováno s místní samosprávou a veřejností**. V květnu 2011 klasifikovala odnož WHO zaměřená na výzkum rakoviny (IARC) elektromagnetické pole vytvářené radiovými vlnami mobilních telefonů jako možný lidský karcinogen (skupina 2B), jehož působení je potřeba podrobit dalšímu výzkumu. Možný dosah tohoto zařazení by neměl být zlehčován, což orgány ochrany zdraví ČR běžně činí. Zde je také nutno podotknout, že výzkum pod patronací WHO je v první řadě zaměřen na vlivy mobilních telefonů, které mají při provozu intenzitu záření přibližně na hranici limitu. Výzkumu vlivů permanentních zdrojů EMP o relativně nižší intenzitě, jako jsou právě základnové stanice, kde mohou být odlišné mechanismy biologického působení, tak zatím není věnována patřičná pozornost.

Mnozí z nás již pocítují dlouhodobé subjektivní potíže, které jsou v odborné literatuře s působením záření ze základnových stanic (vysílačů na střechách a sloupech) spojovány a nelze je proto jako jednu z pravděpodobných příčin vyloučit. Je známo, že ignorování příznaků takového zdánlivě drobného charakteru, může v dlouhodobém horizontu vést k vážným onemocněním.

Pokud není obyvatel České republiky dostatečně chráněn platnou legislativou, ani Úřadem pro hygienu a zdraví, který z platné legislativy vychází, musí své zdraví chránit aktivně sám.

Shrnutí pro ochranu - nepřekračujte skutečně ochranné hodnoty:

Znamená to, nežít v prostředí, kde výskyt vysokofrekvenčního elektromagnetického pole přesahuje 0,06 V/m. (Nejlépe ani 0,02 V/m.) Což je dobře pamatovatelná hranice 1 mikrowatt na m², protože od této úrovně byla pozorována destrukce buněčných membrán a stěn jako již nevratná.

Tím nejsou myšleny jenom škodlivé zdroje vysílačů GSM základen a stožárů, ale i domácí zdroje elektrosmogu, především mobilní telefony, wi-fi zařízení, domácí přenosné telefony, meteostanice, dětské chůvičky, mikrovlnné trouby a jiná zařízení.

Pozor také na působení elektrických rozvodů v domě, bytě a u postele. U těch (nízkofrekvenční působení) je kritická zdravotní hodnota (předběžné opatření) 0,6 V/m pro miminka a cca 3 V/m pro dospěláka.

V dnešní technické době jsme bohužel obklopeni a mnohdy přímo zavaleni různými zdroji škodlivého elektrosmogu. Působí na nás většinou celá široká paleta různých EMP o různých frekvencích a intenzitách, přičemž dochází navíc ke vzájemné interferenci, prolínání a spolupůsobení jednotlivých polí. Proto nestačí, jenom se snažit nekoupit pozemek u vysílače, když pak v novém domě zavedeme silnou wi-fi domácí internetovou síť, kterou nevypneme ani na noc, blízko polštářů budeme mít lampičky, elektrobudíky, přenosné počítače pouze ve spánkovém režimu a mobilní telefony s nabíječkami na nočním stolku. Pokud nechceme špatně spát, být unavení a postupně nezvratně nemocní, moudře se vyhneme co nejvíce zdrojům silného elektrosmogu, i těm domácím. Co všechno nám, a hlavně malým dětem v domácnosti škodí a proč, si vysvětlíme příště, nebo osobně.

Většinou lidem nejsou naprosto dostupné odpovídající měřicí přístroje a antény - cenově, ani jinak, a sami si zatím nemohou kontrolovat výskyt a intenzitu elektrosmogu.

Tímto měřením se dlouhodobě zabývám. Pokud chcete mít jistotu ohledně zdravého bydlení a spaní (i s ohledem na škodlivé geopatogenní zóny a vlivy spodní vody), kontaktujte mne:

Kamil Pokorný – mob. 608 400 550

www.elektrosmog-zony.cz